

**Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi və
Türkiyə Cümhuriyyəti Başbakanlıq Gömrük Müstərləri arasında
narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin, prekursorların, silah və
sursatların qanunsuz dövriyyəsinin qarşı mübariz sahəsində keçirilən iclasın
Protokolu**

Naxçıvan şəhəri

30 aprel 2010-cu il

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Sədri müavini cənab Sərgər Abdullayev və Türkiyə Cümhuriyyəti Başbakanlıq Gömrük Müstərlərinin Müstərar yardımçısı cənab Arslan Günler ilə 29.03.2010 və 07.04.2010-cu il tarixləri arasında "S P R-2" rəti adlı məliyyat planının 9-cu bəndində müvafiq olaraq keçirilmə tədbirlərinə ticarət sahəsində bəli müzakirələrə qarşılıqlı dostluq rəitində aparılmalı və qaçaqmalçılıqla mübarizə aparılması istiqamətində bəli tədbirlərin keçirilməsinə mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bir daha sübut etmişdir.

30 aprel 2010-cu il tarixdə Naxçıvan şəhərində Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin və Türkiyə Cümhuriyyəti Başbakanlıq Gömrük Müstərlərinin nümayəndələri arasında keçirilən görüşdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Sədri gömrük xidməti general-leytenantı Asfəndiyev Məmmədov çıxış edərək Türkiyə Cümhuriyyətinin banisi Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir" və bu gün Türkiyə və Azərbaycan xalqlarının milli ümrinə çevrilmiş Ümummillə liderimiz Heydər Əliyevin "Türkiyə və Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir" ifadələrini diqləşirmə, iki qardaş ölkə arasında qarşılıqlı münasibətlərin sarsılmaz təməllərinə üzərində qurulduğunu diqləşirməyə çalışmalıdır. Məhz böyük Atatürkün ciddi təkidlərinə ticarət sahəsində Naxçıvan Qars və Moskva müqavilələrini imzalayan dövlətlərin tərkibində Azərbaycan torpağı kimi qəbul olunmuş, onun uzaqgörənliyi sayəsində Azərbaycanın tərkibində Naxçıvan Vilayəti yaradılmışdır. Mustafa Kamal Paşa Naxçıvanla bəli fikirlərini bəli ifadə etmişdir: "Azərbaycana bəli Naxçıvan Vilayəti qardaş Türkiyə ilə 11 kilometrlik sərhəddə olan türk yurduudur. Naxçıvan türk dünyasının qapısıdır, onu qorumaq lazımdır".

Naxçıvanın ağırlıq və dözümlü illərində Muxtar Respublika Ali Məclisinin Sədri İsmayıl Ulu Öndər Heydər Əliyevin blokadanın ağırlıq sadlarının aradan qaldırılması yönündə səfəliyyət istiqamətində bəli bir diqləşirmə tarixi Türkiyə - Azərbaycan, Naxçıvan birliyinin gündəmə gətirilməsi, laqların bəli və ikitərəfli münasibətlərin inkişaf etdirilməsi olmuşdur. Azərbaycanla Türkiyə arasında, Sədərək rayonu rəzisində Araz çayı üzərində salınmış körpünün, 28 may 1992-ci il tarixdə "Ümüd Körpüsü"nin açılışı olmuşdur. Ulu öndər Heydər Əliyev "Ümüd Körpüsü"nin açılış mərasimində demişdir: "70 ildən artıq idi ki, biz bu günü gözləyirdik və arzularımız həyata keçdi. Bu həqiqət bəli bizim ümid və arzularımızın körpüsüdür və türk dünyasına pəncərə açmağa kömək edəcəkdir".

As f M mm dov qeyd etmi dir ki, Ulu Önd r Heyd r liyev “Ümüd Körpüsü”nün Türkiy Cümhuriyy ti il Az rbaycan Respublikası arasında iqtisadi, m d ni, sosial laq l rin geni l nm sin v inki af etm sin , qarda xalqların bir-birin yaxınla masına xidm t etdiyini n z r alaraq, 9 iyun 1992-ci il tarixli q rarla S d r k-Dilucu körpüsünü Türkiy Cümhuriyy ti il Az rbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında r smi s rh d keçid qapısı elan etmi dir. F aliyy t göst rdiyi dövrd bu körpü iki qarda xalqı bir-birin daha sıx birl dirm kl yana ı, h r iki xalgin h yat s viyy sinin yax ıla masına da böyük töhf vermi dir.

Komit S dri son ill r Muxtar Respublika gömrük sisteminin dinamik inki af ah ngin uy un olaraq sür tl yenil diyini diqq t çatdırmıdır. Qeyd olunmu dur ki, Ümummilli liderimizin layiqli davamçısı, ölk ba çısı c nab lham liyevin r hb rliyi altında v Ali M clisin S dri c nab Vasif Talıbovun t bbüskarlı ı say sind Muxtar Respublikada geni vüs t alan abadlıq, quruculuq i l rind n S d r k Gömrük dar sin d pay dü mü , 2005-ci ild bu s rh d keçid m nt q si yenid n qurularaq istifad y verilmi dir. Bu t dbirl rin davamı olaraq S d r k Gömrük dar si üçün daha müasir v modern s rh d keçid kompleksinin tikili i n z rd tutulmu dur.

As f M mm dov Türk dünyasının birlik v b rab rliyind bölg nin h miyy tind n danı ara q, 2009-cu ilin oktyabr ayının 2-3-d Naxçıvanda türkdilli ölk l rin dövl t ba çılarının IX zirv görü ü keçirildiyini v sammitin türk xalqları arasındakı m d ni v iqtisadi laq l ri d rinl dirm k, qar ılıqlı m kda lı ı artırmaq, orta q tarixi, milli-m n vi orta q d y rl ri öyr nm k, qoruma q v t bli etm k, türkdilli ölk l rin beyn l xalq sülh v sabitliy xidm t ed n müsbt f aliyy tl rini artırmaq, ölk l rin yerl diyi co rafiyanı m kda lı q, sabitlik v sülh bölg sin çevirm k, onların beyn l xalq siyasi arenada orta q maraqlardan çıxı etm sini t min etm k baxımından mühüm h miyy t malik oldu unu xüsusi vur ulamıdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası gömrük orqanlarının qon u dövl tin müvafiq orqanları il m kda lı indan da söz açan Komit s dri bu sah d bir sıra i l r görüldüyünü d vur ulamıdır. Sonda As f M mm dov bu gün keçiril n görü ün m kda lı ın g l c k dövrd d davam etdirilm si üçün sas yaratdı ını vur ulamıdır.

C nab Arslan Günler iki ölk nin gömrük orqanları arasında narkotik vasit l rin, psixotrop madd l rin v onların prekursorlarının, silah v sursatların qanunsuz dövriyy sin qar ı birg mübariz d m kda lı ın g l c k perspektivl rin toxunmu v qeyd etmi dir ki, g l c kd d bu i l rin davamlı aparılması qar ılıqlı münasib tl rin daha da geni l ndirilm si baxımından mühüm h miyy t k sb edir.

C nab sg r Abdullayev gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının ölk l rin iqtisadi, vergi v ictimai maraqlarına ziyan vurdu unu, narkotik vasit l rin, psixotrop madd l rin, onların prekursorlarının v silahların qanunsuz dövriyy sinin xalqların t hlük siz ya am t rzin v el c d insanların sa lamlı ina m nfi t sir göst rdiyini vur ulamı , el c d Türkiy Cümhuriyy ti v Az rbaycan Respublikasının gömrük orqanları t r find n imzalanmı ,

m kda lı n v qar ılıqlı yardımın s m r liliyinin yüks ldilm sin istiqam t l nmi “S P R-2” rti adlı m liyyat planının b ndl rin müvafiq olaraq hazırıq t dbirl ri ç rçiv sind bir sıra i l r görüldüyünü qeyd etmi dir. Bel ki, konkret istiqam t v buraxılı m nt q l ri üzr xidm t aparacaq m kda lardan ibar t operativ mobil qruplar yaradılmı v gömrük n zar tinin s m r li aparılması m qs di il h min qruplar lav texniki vasit l rl t min edilmı dir. Yaradılmı operativ qrupların t rkibi instrktor kinoloqlarla gücl ndirilmı dir.

H mçinin çıxı zamanı, C nab sg r Abdullayev narkotik vasit l rin, psixotrop madd l rin, onların prekursorlarının v silahların qanunsuz dövriyy sinin a kar edilm si istiqam tind m kda lı n gücl ndirilm si v m liyyat t dbirl rinin effektivliyinin yüks ldilm si m qs di il h r iki ölk nin gömrük orqanlarının m liyyat idar l rinin m kda ları üçün birg treninq l rin keçirilm sinin v illik t dris proqramlarının hazırlanmasının z ruri oldu unu vur ulamı dir.

Sonda Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövl t Gömrük Komit sinin Gömrük Sah sind Hüquqpozmalara qar ı Mübariz öb sinin r isi Vüsal H s nov çıxı ed r k narkotik vasit l rin, psixotrop madd l rin v onların prekursorlarının, silah v sursatların qanunsuz dövriyy sin qar ı mübariz d görülmü i l r v bu sah d Türkiy Respublikası gömrük orqanları il m kda lıq bar sind m lumat vermi dir.

Qeyd olunanlar n z r alınaraq iclas n tic sind a a ıdaki Q rarlar alındı:

1. 2009-2010-cu ill r üçün narkotik vasit l rin, psixotrop madd l rin v onların prekursorlarının, silah v sursatın qanunsuz dövriyy sin qar ı mübariz sah sind Az rbaycan Respublikası v Türkiy Cümhuriyy tinin gömrük orqanları t r find n imzalanmı , m kda lı n v qar ılıqlı yardımın s m r liliyinin yüks ldilm sin istiqam t l nmi t kilati v t crübi xarakterli planda n z rd tutulmu müdd aların h yata keçirilm si davam etdirilsin.

2. T dbirl r planının 6-cı b ndinin icrası il laq dar itl rin istifad effektivliyinin artırılmasında, itl rin saxlanması v qulluq edilm si qaydalarında, t lim, m q v xidm ti itl rin praktiki t tbiqind ld edilmı qabaqcıl, nümun vi t crüb ümumil diril r k h r iki ölk nin gömrük orqanlarının kinoloji xidm t l ri arasında qar ılıqlı olaraq mübadil edilsin.

3. Gömrük n zar tinin s m r liliyinin yüks ldilm sin xidm t ed n X-ray aparatlarının effektiv istifad sin dair n z ri v t crübi bilikl rin qar ılıqlı mübadil si aparılsın.

4. T dbirl r planının 7-ci b ndinin icrası il laq dar Az rbaycan Respublikası v Türkiy Cümhuriyy tinin gömrük s rh dind n narkotik vasit l rin, psixotrop madd l rin v onların prekursorlarının, silah v sursatların keçirilm si il m ul olan xsl r, onların bu m qs dl istifad etdiyi nqliyyat vasit l ri v mallar haqqında, regional m kda lıq ç rçiv sind , qar ılıqlı ciddi m liyyat m lumatları il ba lı mübadil aparılsın v müvafiq i aparılaraq a a ıdakılar mü yy n edilsin:

- narkotik vasit l rin, psixotrop madd l rin v onların prekursorlarının, silah v sursatların qaçaqmalçılıq yolu il sas da ınma mar rutlarının mü yy n edilm si m qs di il birba a informasiya mübadil sinin t kil edilm si;

- Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Cümhuriyyətinin gömrük sərəhşirdən narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının keçirilməsini təklif edən xüsusi barəsində qabaqlayıcı məlumat mübadiləsinin təklif edilməsi;

- Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının, silah və sursatların qanunsuz keçirilməsini iləlaqdar yeni metodlar, istifadə olunan gizli saxlanma yerləri barədə məlumat mübadiləsinin həyata keçirilməsi.

5. Tədbirlər planının 8-ci bəndinin icrası ilə iləlaqdar, Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Cümhuriyyətinin gömrük orqanlarının məliyyat idarələrinin məkdafları üçün ixtisaslarının artırılması və narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının, həmçinin silah və sursatlarının qanunsuz dövriyyəsi ilə iləlaqdar məliyyat raitinin təhlili, transmilli cinayət qruplarının, müxtəlif növ beynəlxalq səmərəsizliyin və yük daşımalığının, habelə daha hiyləgər gizlətmə üsullarının aşkar olunması istiqamətində nəzəri biliklərin yayılmasına məqsədlə tədris keçirilsin, illik proqramların və təcrübələrin mübadiləsi aparılsın.

6. 2011-2012-ci illər üçün narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının, silah və sursatın qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Cümhuriyyətinin gömrük orqanları arasında məkdaflı və qarılıqlı yardımın səmərəliliyinin yüksəldilməsinə istiqamətli nəm təklif və təcrübə xarakterli yeni Tədbirlər Planı hazırlansın.

Səğər Abdullayev
Azərbaycan Respublikası
Dövlət Gömrük Komitəsinin
Sədr müavini

Arslan Günler
Türkiyə Cümhuriyyəti
Gömrük Müstəqilliyinin
Müstəqil yardımçısı